

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010034
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010034.5

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného S. P., nar. XX.XX.XXXX v Y., bytom K. XXX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 11.06.2020 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Dagmary Nedomovej a Vincenta Bezdedu takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného S. P., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 09.01.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného S. P., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 5 - druhá strana) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (pôvodne stredný stupeň), uložený mu rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/37/2017 zo dňa 04.04.2017 (č. I. 9) pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 20.04.2017 a ktorý má predpokladane po započítaní doby väzby (21.11.2016 - 20.04.2017) vykonať dňa 21.11.2020.

Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 4Nt/94/2019 zo dňa 19.09.2019 (č. I. 13) bol odsúdenému zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody a to preradením z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 21.07.2019.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Menovaný je slobodný, ukončil stredné odborné vzdelanie s maturitou, pôvodným povoláním inštalatér, pred výkonom trestu odňatia slobody invalidný dôchodca. Do výkonu väzby bol predvedený dňa 23.11.2016 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava (ďalej len „ústav Ilava“). V jeho správaní a vystupovaní počas výkonu väzby neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Dňa 20.04.2017 na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom nastúpil na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“) v ústave Ilava. Správanie a vystupovanie odsúdeného v strednom stupni stráženia počas výkonu trestu v ústave Ilava nebolo vždy na požadovanej úrovni, vyskytli sa nedostatky v dodržiavaní zásad slušného správania. Odosielať korešpondenciu s hanlivým obsahom s použitím viacerých vulgarizmov, mal tendenciu k mierne nátlakovému správaniu s použitím vulgarizmov za účelom dosiahnutia cieľa v zmysle zmeny ubytovania.

Po upozornení sa jeho správanie stabilizovalo. Jeho prístup k plneniu povinností mal kolísavý charakter, bol opakovane upozornený na úpravu zovňajšku, keď nebol oholený a ustrojený v súlade s ústavným poriadkom. V kolektíve odsúdených sa ťažšie adaptoval, nakoľko je samotár a preferuje pokoj a samotu. Z radov odsúdených nezastával žiadnu funkciu. Pracovne bol zaradený na pracovisku s dozorom v ústave, vykonával práce na úseku údržby v rámci vnútornej prevádzky ústavu. Svoje pracovné povinnosti si plnil na požadovanej úrovni, bola mu udelená disciplinárna odmena za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapájal. Vo voľnom čase sa venoval sledovaniu televízie, počúvaniu rozhlasu, čítaniu časopisov a kníh zameraných na históriu automobilov. Do podujatí organizovaných v rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa nezapájal. Bol členom diskusnej skupiny zameranej na problematiku závislostí. Kontakt nadviazal a udržiaval formou korešpondencie, návštev a telefonického styku so svojou matkou, sestrou a jej rodinou. Za účelom vykonania súdom nariadeného ochranného protialkoholického liečenia bol dňa 19.02.2019 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „ústav Leopoldov“). Správanie a vystupovanie odsúdeného v ústave Leopoldov bolo na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval, v osobných veciach si udržiaval poriadok. Príkazy a nariadenia príslušníkov plnil, no mal potrebu sa k nim vyjadrovať. Voľný čas využíval sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasových relácií, čítaním časopisov. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňoval prednášok a besied zameraných na problematiku alkoholových závislostí. Do práce zaradený nebol, do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na upratovanie spoločných priestorov v sektore sa zapájal. Kontakt udržiaval s matkou a sestrou formou korešpondencie a telefonovania. O návštevu v ústave Leopoldov požiadal jedenkrát, zrealizovaná nebola. Trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „tunajší ústav“) vykonáva od 01.10.2019 po tom, ako bol rozhodnutím Okresného súdu Trnava zo dňa 19.09.2019 preradený na výkon trestu do minimálneho stupňa stráženia. Po absolvovaní nástupného oddielu bol komisiou zaradený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v tunajšom ústave neprebehla úplne bez problémov v zmysle dodržiavania zásad slušného správania a vystupovania. Vzniknuté záťažové situácie nerieši spoločensky akceptovateľným spôsobom. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní s pripomienkami, reaguje neprimerane, občas prechádza do verbálneho ataku s cieľom dosiahnuť svoje požiadavky. Komunikačne je pomerne zručný, no v jeho komunikácii absentujú prvky konštruktívnosti a legitímnosti. V kolektíve odsúdených je jeho správanie nekonfliktné, preferuje pokoj, samotu. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Svoje osobné veci si udržiava v primeranom poriadku a čistote, zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. Porušenie interných predpisov nebolo zaznamenané. Zaradený do práce v tunajšom ústave nie je pre nedostatok vhodnej práce zohľadňujúcej jeho zdravotný stav. Je invalidný dôchodca. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája na vyzvanie. Vo voľnom čase sa venuje sledovaniu televíznych a počúvaniu rozhlasových relácií, čítaniu časopisov a kníh. Ponuku ústavnej knižnice využíva. Do podujatí organizovaných v rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa nezapája. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava formou korešpondenciou a telefonovania s matkou a so svojou sestrou. O návštevu v tunajšom ústave doposiaľ nepožiadal. Program zaobchádzania je zameraný na dodržiavanie noriem upravujúcich výkon trestu odňatia slobody, zaujatie kritického postoja k trestnej činnosti a požívaniu alkoholu, zvyšovanie právneho a morálneho vedomia, rozvoj prosociálnych vzorcov správania a vôľových zložiek osobnosti, stotožnenie sa s abstinenciou od alkoholu, uvedomenie si vplyvu alkoholu na jeho správanie a konanie, aktívne a zmysluplné trávenie voľného času, udržanie pracovných návykov a podporu vzťahov s vonkajším prostredím. Program zaobchádzania sa menovanému darí plniť v pracovnej oblasti a v oblasti vzťahov s vonkajším prostredím. Rezervy vykazuje v oblasti voľnočasových aktivít v zmysle absencie účasti na celoustavných aktivitách, no najmä v edukačnej oblasti, ktorá sa plní čiastočne z dôvodu postoja k výkonu trestu v zmysle nedostatočne kritického náhľadu na vlastné správanie a konanie, taktiež vôľovej zložky vo význame postoja k úplnej abstinencii od alkoholu. K trestnej činnosti i k požívaniu alkoholických nápojov verbalizuje kritický postoj, no o tomto postoji nesvedčí jeho opakovaná trestná a alkoholová minulosť, ktorú si uvedomuje. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa javí postoj skôr ako čiastočne kritický. Pod vplyvom umiestnenia vo výkone trestu sa snaží na svoje konanie nazerať kritickejšie a reálnejšie. Odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárny trest nevykazuje. Resocializačná prognóza po prepustení z výkonu trestu

u menovaného je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Ako výraznejšie rizikové faktory sú indikované opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej vyjadruje čiastočne kritický postoj, závažnosť trestného činu, alkoholová závislosť, súdom nariadené ochranné liečenie protialkoholické, neadekvátne emočné reakcie, hlavne hostilita a opozičný postoj. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečne prepustenie a podmiennečne prepustenie neodporúčam.“

Z odpisu registra trestov (č. l. 59) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 6-krát súdne trestaný, pričom už bol aj celkom 3-krát pred v súčasnosti vykonávaným trestom vo výkone trestu odňatia slobody, a to vo veci OS Trenčín sp. zn. 3T/61/2006 (trest vykonal dňa 15.03.2007, trestný čin nebezpečného vyhrážania), vo veci OS Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/123/2008 (trest vykonal dňa 28.11.2008, trestný čin nebezpečného vyhrážania) a vo veci OS Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/175/2010 (trest vykonal dňa 20.08.2012 trestný čin nebezpečného vyhrážania).

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Podmienky prepustenia spĺňam vykonaním dĺžky trestu. Nariadenú protialkoholickú liečbu som vykonal v Leopoldove.

Pre ústav som robil všetko to, čo som mal. V prípade prepustenia na slobodu, bývať kde mám a to v rodinnom dome s matkou. Prácu primeranú môjmu zdravotnému stavu tiež budem mať. Do budúca chcem viesť riadny život. S alkoholom sa cítim byť vysporiadaný. K hodnoteniu, ktoré bolo vypracované udávam, že trvám na všetkých svojich podaniach. Všetky tie body, ktoré sú v tabuľke väčšina je diskriminačná, nespravodlivá, sú tam veci, ktoré zasahujú

do psychického stavu, opakujú sa tam otázky, napríklad nariadená alkoholická liečba. Závery nemá robiť pedagóg, ale má to robiť súdny znalec, žiadam aby bol pribratý znalec z odboru psychiatria, psychológia. Čo sa týka bodu vyrastanie do 15 rokov svojho života, mám tam uvedenú dissociaľnu rodinu, to že zomrel môj otec ústav vyhodnotil tak, že som dissociaľna rodina, beriem to osobne ako urážku mojej rodiny, mojej matky, pretože to vyznieva, akoby sa o nás nestarala. Vo viacerých veciach si ústav robí čo chce, porušuje zákon. Táto prognóza je nespravodlivá. Nie je objektívna. Nevyhodnocuje sa na základe aktuálneho stavu. To, že si to niekto vymyslel niekde v Bratislave v kancelárii nemá nič spoločné s tým, čo sa deje tu

vo väzniciach, nemá to nič spoločné s realitou, sú to všetko veci spojené s minulosťou, preto si myslím, že podmienky na podmiennečne prepustenie spĺňam a už či budem alebo nebudem prepustený, mám nárok na vysvetlenie prečo a ako ústav dospel k takýmto záverom. Ešte uvediem, vo vyhodnotení ústav, pedagogička uviedla, že som tichý, nekonfliktný, preferujem samotu a následne v tabuľke ma vyhodnotila ako drzý, arogantný asociál, sú to veci, ktoré si vzájomne odporujú. Toto všetko je v rozpore so zákonom, v niektorých veciach sa porušuje zákon, tak isto sa porušujú lekárske veci, ústav si nemá robiť takéto svojvoľné vyhodnocovania na základe takejto tabuľky, ktorá je diskriminačná.“ Na otázku predsedu senátu uviedol, že nežiada o pribratie znalca z odboru psychiatrie ani psychológie. Na prednes zástupcu ÚVTOS uviedol, že: „K tomu napomenutiu, čo sa týkalo holenia k tomu som sa vyjadril už minule na základe lekárskeho vyšetrenia, používam elektrický strojček. Ďalej

na súd som Vám zaslal, je to v karte, je to súdny spor Biržietis verzus Litva 2016. Čo sa týkalo vyjadrovania súkromnej korešpondencie. Je to sloboda prejavu. Ďalej tie alkoholové sedenia terapie, besedy som vykonával v ústave Ilava a v Leopoldove. Tu v ústave Dubnica

nad Váhom od 01.10. minulého roku mi takéto niečo nebolo ponúknuté. Tak neviem viac čo viac mám pre tento ústav urobiť, kultúrna osvetová činnosť, ktorá sa tu skladá iba z nezmyselných kvízov, vyslovené somariny mne nedá nič po výkone trestu pre môj život, je to nepodstatné. Do športových aktivít sa pre môj zdravotný stav nezapájam. Ten kto robil to vyhodnotenie je asi jasnovidec, keď vie ako sa ja budem správať po prepustení z výkonu trestu. Rozhodnutie, či doporučujem alebo nedoporučujem je na súde a nie ústave.“

Obhajkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí k hodnoteniu rizika sociálneho zlyhania uviedla, že: „Chceme pod bodom 9, 11, 12, 6 uviesť nasledovné: k bodu 6 hodnotenia - je diskriminačné hodnotenie podľa pohlavia. K bodu 9 hodnotenia - ako vyplynulo z výpovede odsúdeného, vyrastal v dobre fungujúcej rodine, ústavná výchova mu nariadená nebola. K bodu 11 hodnotenia - hodnotenie je v rozpore s hodnotením ústavu, z ktorého vyplýva, že odsúdený nebol disciplinárne postihnutý je skôr samotár a taktiež nevykazuje emocionálne problémy. K bodu 12 hodnotenia - u odsúdeného nebola

diagnostikovaná porucha osobnosti ani mu nariadená psychiatrická alebo sexuologická liečba, preto sme názoru že odsúdenému treba odrátať 5 bodov, čím sa odsúdený dostane na dolnú hranicu stredného rizika zlyhania. Ešte doplním aj bod 4, pretože z vyjadrenia odsúdeného vyplýva, že má kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti. Právom konečného návrhu uviedla, že: „Vážení senát, vážení pán prokurátor. Obhajoba navrhuje žiadosti odsúdeného vyhovieť a to z dôvodu, že odsúdený spĺňa tak formálne ako aj materiálne podmienky stanovené zákonom na podmienkové prepustenie. Ako vyplýva z vyjadrení odsúdeného a obhajcu hodnotenie ústavu vypracované na odsúdeného je rozporuplné, neobjektívne a nesprávne. Z hodnotenia je však potrebné upriamiť pozornosť na závery ústavu, že odsúdený svoje pracovné povinnosti plní na požadovanej úrovni za čo bol disciplinárne odmenený. V kolektíve odsúdených je jeho správanie nekonfliktné, preferuje pokoj a samotu. K výtkam ústavu ohľadne používania hanlivých výrazov len poukážujem na to, že nešlo o opakované konanie, išlo o súkromnú korešpondenciu a odsúdený zo strany ústavu za takéto konanie postihnutý nebol. Námietke na úpravu zovňajšku sme poukázali na konkrétne listiny preukazujúce zdravotné dôvody na strane odsúdeného. Dôležitým je v tomto prípade aj uznesenie Okresného súdu Trnava sp. zn. 4Nt/94/2019 o preradení odsúdeného, ktoré v súvislosti s hodnotením výkonu trestu u odsúdeného treba hodnotiť v jeho prospech. Vzhľadom na doposiaľ uvedené, navrhujem žiadosti vyhovieť a uložiť odsúdenému primeranú skúšobnú dobu.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, a to vzhľadom na neodporúčajúce stanovisko ústavu, nepriaznivú resocializačnú prognózu spojenú s vysokým rizikom sociálneho zlyhania.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienkové prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienkovo prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienkovom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienkovo prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienkové prepustenie podľa ods. 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienčného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade nebola táto podmienka splnená, keď súd prihliadol na negatívne hodnotenie ústavu v tejto oblasti. Súd v tomto uvádza, že len celkom výnimočne a na základe odôvodnených skutkových zistení možno tolerovať vybočenie z inak riadneho dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným. Súd však zistil, že v prípade odsúdeného nejde o ojedinelé prípady porušovania povinností odsúdeného, práve naopak u odsúdeného boli počas doby výkonu trestu zaznamenané viaceré nedostatky. Konkrétne súd poukazuje na nižšie uvedené nedostatky, ktoré boli zaznamenané v jednotlivých ústavoch, v ktorých odsúdený vykonával trest odňatia slobody:

a) ÚVTOS a ÚVV Ilava:

- mal tendenciu k mierne nátlakovému správaniu s použitím vulgarizmov, za účelom dosiahnutia cieľa v zmysle ubytovania,

b) ÚVTOS a ÚVV Leopoldov:

- príkazy a nariadenia príslušníkov plnil, no mal potrebu sa k nim vyjadrovať,

c) ÚVTOS Dubnica nad Váhom:

- záťažové situácie neriešil spoločensky akceptovateľným spôsobom, príkazy a nariadenia príslušníkov plní s pripomienkami, reaguje neprimerane, občas predchádza do verbálneho ataku s cieľom dosiahnuť svoje požiadavky.

Je síce pravda, že odsúdený v súčasnosti nemá zaznamenaný žiadny disciplinárny trest v súvislosti s vyššie uvedeným správaním, napriek tomu súd je toho názoru, že odsúdený druhú materiálnu podmienku nespĺňa. Súd v tomto prihliadol v zmysle § 66 ods. 2 Tr. zákona aj na povahu spáchanej trestnej činnosti, keď zistil, že odsúdený je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody pre trestný čin vydierania, teda pre trestnú činnosť kedy prostredníctvom hrozby násilia inú osobu nútil aby tá niečo konala. Vzhľadom

na zaznamenané nedostatky u odsúdeného počas doby výkonu trestu je zrejmé, že u odsúdeného nedošlo k zmene tých osobnostných čŕt, ktoré ho doviedli až do výkonu trestu, keď jeho správanie malo znaky nátlakového správania, znaky neprimeranosti, verbálnych atakov s cieľom dosiahnuť svoje požiadavky. Tieto skutočnosti naozaj nesvedčia v to, že u odsúdeného došlo k jeho polepšeniu.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať, že odsúdený bol už celkom 6-krát súdne trestaný, z toho 3-krát pre trestný čin nebezpečného vyhrážania a 1-krát pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. Tu súd uvádza, že trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi pokiaľ ide o skutkovú podstatu vyjadrenú v § 197a Tr. zákona č. 140/1961 Zb. sa v zmysle nového Tr. zákona č. 300/2005 Z. z. označuje ako nebezpečné vyhrážanie. Z uvedeného je tak zrejmé, že odsúdený má dlhodobu tendenciu riešiť situácie bežného života nátlakovým spôsobom za použitia vyhrážok, pričom od tohto jeho správania ho neodradili ani vykonané tresty odňatia slobody, keď trest odňatia slobody vykonával pred v súčasnosti vykonávaným trestom už celkom 3-krát. Navyše u odsúdeného možno hovoriť o tom, že jeho konanie má dokonca stúpajúcu tendenciu, keď v súčasnosti je vo výkone trestu pre zločin vydierania (predchádzajúca trestná činnosť sa týkala prečinov). Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti. Skutočnosť, že je odsúdený vo výkone trestu opakovane ešte sama o sebe neznamena, že odsúdeného nie je možné podmiennečne prepustiť, keď zákon ani pri takejto osobe podmiennečne prepustenie nevyklučuje. Na druhej strane je zrejmé, že náprava odsúdeného bude zrejme sťažaná. Ako súd už uviedol vyššie pri rozobraní druhej podmienky odsúdený sa nezbavil tých návykov, ktoré ho doviedli až do výkonu trestu, keď sa počas doby výkonu trestu prejavoval v správaní nátlakovým spôsobom. Je tak zrejmé, že doteraz vykonané tresty sa u odsúdeného minuli svojmu účinku.

Pokiaľ ide o tvrdenia odsúdeného ohľadom tzv. Formulára rizika sociálneho zlyhania súd uvádza, že predmetný formulár ako aj závery o riziku sociálneho zlyhania z neho plynúce sú iba jedným z dôkazov, na ktoré súd v rámci konania o podmiennečne prepustenie prihliada, pričom súd rozhodnutie v prípade odsúdeného ani nezaložil na tomto dôkaze. Z tohto dôvodu preto súd nemá potrebu vyjadriť sa k argumentom odsúdeného týkajúce sa tohto formulára uvedených na verejnom zasadnutí či v podaniach zo dňa 17.04.2020 (č. I. 52) a zo dňa 04.05.2020 (č. I. 101).

Odsúdený taktiež v podaní zo dňa 17.04.2020 (č. I. 52) namietal zákonnosť postupu pri vyhotovovaní hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody, keď uviedol, že hodnotenie je vypracované v zmysle § 64 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR (ďalej len „ministerstvo“) č. 368/2008 Z. z. (ďalej len „vyhláška“), pričom na vydanie takéhoto podzákonného predpisu nebolo ministerstvo podľa jeho názoru nijak splnomocnené. Ustanovenie § 102 ods. 1 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“) takýmto ustanovením podľa jeho názoru nie je. Vzhľadom na uvedené navrhol súd aby ten prerušil konanie a vec predložil Ústavnému sudu SR s návrhom na začatie konania o súlade právnych

predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) Ústavy SR. Súd v tomto prípade nepreerušil konanie a zároveň ani nepredložil vec Ústavnému súdu SR na konanie o súlade právnych predpisov, nakoľko pre takýto postup nie je dôvod. Podľa názoru súdu ministerstvo neprekročilo rozsah zmocnenia na vydanie vyhlášky, ktorou sa upravujú niektoré otázky v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody. V tomto je potrebné uviesť, že povinnosť ústavu vyhotoviť hodnotenie na odsúdeného v prípade konania o podmieňené prepustenie je uvedená v § 62 zákona o výkone trestu odňatia slobody. Následne § 102 ods. 1 písm. a) zákona o výkone trestu odňatia slobody splnomocňuje ministerstvo na vydanie všeobecne záväzného predpisu, v ktorom budú uvedené podrobnosti týkajúce sa aj podmieňeného prepustenia. Je tiež nutné uviesť, že § 62 zákona o výkone trestu odňatia slobody sa nachádza v VII. hlave tohto zákona, ktorá je nazvaná „Premena trestu, podmieňené prepustenie, prerušenie výkonu trestu a upustenie od výkonu zvyšku trestu“. Je preto zrejme, že pokiaľ je právna úprava hodnotenia umiestnená do časti zákona označenej aj ako podmieňené prepustenie, bude potom v prípade vyššie uvedeného zákonného zmocnenia pripadať do úvahy, že pokiaľ má ministerstvo upraviť podrobnosti k podmieňenému prepusteniu budú sa tieto podrobnosti týkať aj vypracovania hodnotenia na odsúdeného v prípade konania o podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Bez ohľadu na uvedené je potrebné uviesť, že aj keby predmet samotného hodnotenia ústavu nebol upravený vo vyhláške prípadne ani v zákone, uvedené nevyklučuje, že by ústav na výkon trestu odňatia slobody takéto hodnotenie nemohol vyhotoviť. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 3 ods. 1 Tr. poriadku, v zmysle ktorého sú štátne orgány, vyššie územné celky, obce a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním, teda aj konaním o podmieňené prepustenie. Inými slovami pokiaľ by si súd vyžiadal hodnotenie na odsúdeného aj bez odsúdeným napadnutej právnej úpravy, ústav by takéto hodnotenie musel vypracovať s ohľadom na vyššie uvedenú povinnosť poskytnúť súdu súčinnosť.

Odsúdený tiež namietol, že vzhľadom na absenciu splnomocnenia na vydanie vyhlášky týkajúcej sa hodnotenia ústavu je § 64 vyhlášky v rozpore mimo iné aj s ust. § 66 Tr. zákona. Ani v tomto sa nemožno stotožniť s odsúdeným, keď ustanovenie

§ 66 Tr. zákona totiž nijak nerieši otázku hodnotenia a samotné vypracovanie hodnotenia do tohto ustanovenia ani nijak nezasahuje. Pokiaľ teda odsúdený namietal, že ust. § 66 Tr. zákona nesplnomocnilo ministerstvo na vydanie všeobecne záväzného predpisu súd sa s ním stotožňuje, avšak s tým, že ministerstvo bolo na vydanie všeobecne záväzného predpisu splnomocnené v zmysle § 102 ods. 1 písm. a) zákona o výkone trestu. Z tohto dôvodu preto nie je vyhláška ani v rozpore s čl. 2 ods. 2 a čl. 123 Ústavy SR, keďže zákonné zmocnenie bolo dané.

Odsúdený ďalej namietal, že ústav v rámci hodnotenia nemôže v závere uviesť, či odsúdeného odporúča resp. neodporúča podmieňené prepustiť, a to z nasledovných dôvodov: I. dochádza tak zo strany ústavu k výkonu a zasahovaniu súdnej moci, II. ide o hodnotenie právnej otázky, ktorú je oprávnený riešiť iba súd, III. odporučiť podmieňené prepustiť odsúdeného môže ústav iba vtedy, keď je účastníkom konania, t. j. keď je konanie začaté

na návrh riaditeľa ústavu. Súd sa ani s týmto názorom odsúdeného nestotožnil. V tejto časti je potrebné uviesť, že záver ústavu o tom či niekoho odporúča resp. neodporúča podmieňené prepustiť nie je pre súd záväzný, ale tvorí iba jeden z podkladov, na základe ktorého súd rozhoduje. Súd sa tak môže odchyliť od záveru uvedeného v hodnotení ústavu, čo sa v praktickej rovine aj bežne deje. Súd pri hodnotení splnenia podmienok pre podmieňené prepustenie musí v prvom rade zistiť či predmetný záver ústavu korešponduje s ďalšími skutočnosťami uvedenými v hodnotení alebo skutočnosťami, ktoré súd zistil na verejnom zasadnutí. Odporúčenie môže mať význam najmä v hraničných prípadoch, a to z toho dôvodu, že sú to práve osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, ktoré najlepšie poznajú odsúdeného a z tohto dôvodu môžu podať objektívny obraz o stupni jeho nápravy. Samotná povinnosť ústavu uviesť v závere odporúčenie vychádza z ust. § 64 ods. 2 vyhlášky, z tohto dôvodu je preto irelevantné či je ústav stranou konania alebo nie, pretože tak musí urobiť vždy. Pokiaľ odsúdený pripodobňoval predmetnú úpravu k § 145 ods. 1 Tr. poriadku, v zmysle ktorého znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky, možno sa stotožniť, že formulácia upravená v ust. § 64 ods. 2 vyhlášky, v zmysle ktorej ústav má uviesť či odsúdený spĺňa, čiastočne spĺňa prípadne nespĺňa podmienky pre podmieňené prepustenie nie je z vyššie uvedeného pohľadu správna. Skutočne o tom, či odsúdený spĺňa alebo nespĺňa podmienky pre podmieňené prepustenie rozhoduje iba súd. Odsúdený však namietal tú skutočnosť či ústav môže v hodnotení uviesť svoje odporúčenie. Podľa názoru súdu tomu nič nebráni. V tomto prípade ako už uviedol súd vyššie osoby podliehajúce sa na prevýchove odsúdeného počas doby výkonu trestu sú tými najpovolanejšími osobami, ktoré môžu vyjadriť názor ohľadom ďalšej predikcie správania sa

odsúdeného na slobode. Samozrejme takéto odporúčanie by nemalo byť svojvoľné a malo by vychádzať zo skutočností zachytených v hodnotení ústavu. Záverom je potrebné dodať, že súd sa síce stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť, avšak súd toto svoje rozhodnutie postavil predovšetkým na správaní sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v spojení s jeho trestnou minulosťou.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život. Na tomto závere nezmenili nič ani odsúdeným dosiahnuté pokroky vo výkone trestu, keď ten absolvoval protialkoholické ochranné liečenie, z ktorého bol následne prepustený. Tu súd zdôrazňuje, že odsúdený bol počas doby výkonu trestu odňatia slobody v tzv. nútenej abstinencii, napriek uvedenému boli u neho zaznamenané počas doby výkonu trestu nátlakové spôsoby správania.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.